

SPRAWOZDANIE

dotyczące sprawozdania finansowego Agencji ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki za rok budżetowy 2016 wraz z odpowiedzią Agencji

(2017/C 417/02)

WPROWADZENIE

1. Agencja ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki (zwana dalej „Agencją”, inaczej „ACER”) z siedzibą w Lublanie została ustanowiona rozporządzeniem (WE) nr 713/2009 Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽¹⁾. Głównym zadaniem Agencji jest wspieranie krajowych organów regulacyjnych w wykonywaniu na poziomie Unii zadań regulacyjnych, które wykonują one w państwach członkowskich, oraz koordynacja, w razie potrzeby, działań tych organów. Zgodnie z rozporządzeniem w sprawie integralności i przejrzystości rynku energii (REMIT) ⁽²⁾ Agencja wraz z krajowymi organami regulacyjnymi otrzymała dodatkowe obowiązki związane z monitorowaniem europejskiego hurtowego rynku energii.

2. W tabeli przedstawiono najważniejsze dane liczbowe dotyczące Agencji ⁽³⁾.

Tabela

Najważniejsze dane liczbowe dotyczące Agencji

	2015	2016
Budżet (w mln euro)	11,3	15,9
Łączna liczba personelu na dzień 31 grudnia ⁽¹⁾	80	103

⁽¹⁾ Personel obejmuje urzędników, pracowników zatrudnionych na czas określony i pracowników kontraktowych oraz oddelegowanych ekspertów krajowych.

Źródło: Budżet opublikowany w Dz.U.

INFORMACJE LEŻĄCE U PODSTAW POŚWIADCZENIA WIARYGODNOŚCI

3. Przyjęte przez Trybunał podejście kontrolne obejmuje analityczne procedury kontrolne, bezpośrednie badanie transakcji oraz ocenę kluczowych mechanizmów kontrolnych w stosowanych przez Agencję systemach nadzoru i kontroli. Elementami uzupełniającymi to podejście są dowody uzyskane na podstawie prac innych kontrolerów oraz analiza oświadczeń kierownictwa.

OPINIA

4. Trybunał zbadał:

a) sprawozdanie finansowe Agencji obejmujące sprawozdanie finansowe ⁽⁴⁾ oraz sprawozdanie z wykonania budżetu ⁽⁵⁾ za rok budżetowy zakończony w dniu 31 grudnia 2016 r.;

⁽¹⁾ Dz.U. L 211 z 14.8.2009, s. 1.

⁽²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1227/2011 (Dz.U. L 326 z 8.12.2011, s. 1), przyznające Agencji ważną rolę w zakresie nadzoru nad obrotem na hurtowych rynkach energii w Europie.

⁽³⁾ Więcej informacji na temat kompetencji i działalności Agencji można znaleźć na jej stronie internetowej: www.acer.europa.eu.

⁽⁴⁾ Sprawozdanie finansowe składa się z bilansu, sprawozdania z finansowych wyników działalności, rachunku przepływów pieniężnych, zestawienia zmian w aktywach netto oraz opisu znaczących zasad (polityki) rachunkowości i informacji dodatkowej.

⁽⁵⁾ Sprawozdanie z wykonania budżetu obejmuje sprawozdanie, które przedstawia zbiorczo wszystkie operacje budżetowe, i informację dodatkową.

b) legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw tego sprawozdania, zgodnie z wymogami art. 287 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE).

Wiarygodność rozliczeń

Opinia na temat wiarygodności rozliczeń

5. W opinii Trybunału sprawozdanie Agencji za rok zakończony w dniu 31 grudnia 2016 r. przedstawia rzetelnie we wszystkich istotnych aspektach sytuację finansową Agencji na dzień 31 grudnia 2016 r. oraz wyniki transakcji, przepływy pieniężne i zmiany w aktywach netto za zakończony w tym dniu rok budżetowy, zgodnie z przepisami jej regulaminu finansowego i z zasadami rachunkowości przyjętymi przez księgowego Komisji. Opierają się one na powszechnie przyjętych międzynarodowych standardach rachunkowości sektora publicznego.

Legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw rozliczeń

Dochody

Opinia na temat legalności i prawidłowości dochodów leżących u podstaw rozliczeń

6. W opinii Trybunału dochody leżące u podstaw rozliczeń za rok zakończony w dniu 31 grudnia 2016 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

Płatności

Opinia na temat legalności i prawidłowości płatności leżących u podstaw rozliczeń

7. W opinii Trybunału płatności leżące u podstaw rozliczeń za rok zakończony w dniu 31 grudnia 2016 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

Zadania kierownictwa i osób odpowiedzialnych za zarządzanie

8. Na mocy art. 310–325 TFUE oraz regulaminu finansowego Agencji kierownictwo odpowiada za sporządzenie i prezentację sprawozdania finansowego zgodnie z powszechnie przyjętymi międzynarodowymi standardami rachunkowości sektora publicznego oraz za legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw tego sprawozdania. Do zadań kierownictwa należy także zaprojektowanie, wdrożenie i utrzymywanie systemu kontroli wewnętrznej umożliwiającego sporządzenie i prezentację sprawozdania finansowego, które nie zawiera istotnych zniekształceń spowodowanych nadużyciem lub błędem. Kierownictwo odpowiada również za dopilnowanie, by ujęte w sprawozdaniu finansowym działania, transakcje finansowe i informacje były zgodne z odpowiednimi przepisami ustawowymi i wykonawczymi. Kierownictwo Agencji ponosi ostateczną odpowiedzialność za legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw sprawozdania.

9. Przy sporządzaniu sprawozdania kierownictwo odpowiada za ocenę zdolności Agencji do kontynuacji działalności, za ujawnienie, w stosownych przypadkach, problematycznych kwestii związanych z kontynuacją działalności oraz za prowadzenie rachunkowości przy założeniu kontynuacji działalności.

10. Do zadań osób odpowiedzialnych za zarządzanie należy nadzór nad sprawozdawczością finansową Agencji.

Zadania Trybunału dotyczące kontroli sprawozdania i transakcji leżących u jego podstaw

11. Celem Trybunału jest uzyskanie wystarczającej pewności, że sprawozdanie finansowe Agencji nie zawiera istotnych zniekształceń, a leżące u jego podstaw transakcje są legalne i prawidłowe, a także przedstawienie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie bądź innym organom udzielającym absolutorium, na podstawie przeprowadzonej przez siebie kontroli, poświadczenia wiarygodności dotyczącego wiarygodności rozliczeń oraz legalności i prawidłowości transakcji leżących u ich podstaw. Wystarczająca pewność oznacza wysoki poziom pewności, lecz nie stanowi gwarancji, że kontrola zawsze wykaże istotne zniekształcenia lub niezgodności, jeżeli takie istnieją. Mogą one być spowodowane nadużyciem lub błędem i są uważane za istotne, jeżeli można zasadnie oczekiwać, że pojedynczo lub łącznie wpłyną one na decyzje gospodarcze podejmowane przez użytkowników na podstawie takiego sprawozdania.

12. W ramach kontroli stosuje się procedury mające na celu uzyskanie dowodów kontroli potwierdzających kwoty i informacje zawarte w sprawozdaniu finansowym oraz legalność i prawidłowość transakcji leżących u jego podstaw. Wybór tych procedur zależy od osądu kontrolera, w tym od oceny ryzyka wystąpienia – w wyniku nadużycia lub błędu – istotnych zniekształceń sprawozdania rocznego lub istotnej niezgodności transakcji leżących u jego podstaw z wymogami przepisów prawa Unii Europejskiej. W celu opracowania procedur kontroli stosownych do okoliczności (lecz nie na potrzeby sformułowania opinii na temat skuteczności systemu kontroli wewnętrznej) Trybunał, dokonując oceny ryzyka, bierze pod uwagę system kontroli wewnętrznej wykorzystywany do sporządzania i rzetelnej prezentacji sprawozdania oraz do zapewnienia legalności i prawidłowości transakcji leżących u jego podstaw. Kontrola obejmuje również ocenę stosowności przyjętych zasad (polityki) rachunkowości oraz racjonalności szacunków księgowych dokonanych przez kierownictwo, a także ocenę ogólnej prezentacji sprawozdania.

13. Jeżeli chodzi o dochody, Trybunał weryfikuje dotacje otrzymane od Komisji Europejskiej i ocenia stosowane przez Agencję procedury poboru opłat i innych dochodów.

14. Jeżeli chodzi o wydatki, Trybunał bada transakcje płatnicze po tym, jak wydatki zostaną poniesione, zaksięgowane i zatwierdzone. Zaliczki bada się po przedstawieniu przez odbiorcę środków uzasadnienia ich właściwego wykorzystania oraz po przyjęciu tego uzasadnienia przez Agencję na drodze rozliczenia danej zaliczki, w tym samym roku lub w latach kolejnych.

15. Sporządzając niniejsze sprawozdanie zawierające poświadczenie wiarygodności, Trybunał uwzględnił wyniki badania sprawozdania finansowego Agencji przeprowadzonego przez niezależnego audytora zewnętrznego zgodnie z przepisami art. 208 ust. 4 rozporządzenia finansowego UE⁽⁶⁾.

16. Przedstawione poniżej uwagi nie podważają opinii Trybunału.

UWAGI DOTYCZĄCE MECHANIZMÓW KONTROLI WEWNĘTRZNEJ

17. W swoim sprawozdaniu z kontroli z maja 2016 r. Służba Audytu Wewnętrznego Komisji podkreśliła zdecydowaną potrzebę dokładnego określenia ról i zadań oraz przeanalizowania obciążenia pracą w komórce ds. zamówień po to, aby osiągnąć większą skuteczność procesów i procedur. Stwierdziła też, że konieczne jest znaczne usprawnienie planowania i monitorowania procedur udzielania zamówień. Agencja i Służba Audytu Wewnętrznego uzgodniły plan dotyczący działań naprawczych.

UWAGI DOTYCZĄCE ZARZĄDZANIA BUDŻETEM

18. W tytule III (wydatki operacyjne) Agencja przeniosła środki w kwocie 4,9 mln euro, co stanowi 86 % środków, na które zaciągnięto zobowiązania w tym tytule (w 2015 r. było to 1,4 mln euro, czyli 59 %). Tak jak w ubiegłych latach, przeniesienia te wiążą się głównie z wykonaniem rozporządzenia w sprawie integralności i przejrzystości hurtowego rynku energii (REMIT)⁽⁷⁾, na co w 2016 r. przeznaczono 4,7 mln euro (w 2015 r. było to 1,1 mln euro). W tytule II obejmującym wydatki administracyjne Agencja przeniosła środki w kwocie ponad 1 mln euro, co stanowi 38 % środków, na które zaciągnięto zobowiązania (w 2015 r. było to 0,8 mln euro, czyli 35 %).

19. Rosnący poziom przeniesień jest niepokojący i niezgodny z zasadą jednoroczności budżetu. Jest on bezpośrednio związany z nagromadzeniem pod koniec roku postępowań o udzielenie zamówienia publicznego, które dobiegły końca, i podpisywaniem umów, co doprowadziło do realizacji umów i płatności w kolejnym roku. 98 z 299 umów zawartych w 2016 r. podpisano w listopadzie i grudniu (na kwotę 5 976 122,47 euro, co stanowi 40 % łącznej wartości umów zawartych w 2016 r.). Agencja może rozważyć wprowadzenie zróżnicowanych środków budżetowych w celu lepszego odzwierciedlenia wieloletniego charakteru operacji i nieuniknionych długich przerw między datami podpisywania i realizacji umów oraz płatności.

⁽⁶⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 966/2012 (Dz.U. L 298 z 26.10.2012, s. 1).

⁽⁷⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1227/2011 (Dz.U. L 326 z 8.12.2011, s. 1).

DZIAŁANIA PODJĘTE W ZWIĄZKU Z ZESZŁOROCZNYMI UWAGAMI

20. Przegląd działań naprawczych podjętych w wyniku uwag zgłoszonych przez Trybunał w roku poprzednim przedstawiono w załączniku.

Niniejsze sprawozdanie zostało przyjęte przez Izbę IV, której przewodniczył Baudilio TOMÉ MUGURUZA, członek Trybunału Obrachunkowego, na posiedzeniu w Luksemburgu w dniu 12 września 2017 r.

W imieniu Trybunału Obrachunkowego

Klaus-Heiner LEHNE

Prezes

ZAŁĄCZNIK

Działania podjęte w związku z zeszłorocznymi uwagami

Rok	Uwagi Trybunału	Działania naprawcze (zrealizowane/w trakcie realizacji/ niepodjęte/brak danych lub nie dotyczy)
2014	Zgodnie z porozumieniem w sprawie siedziby pomiędzy Agencją a rządem słoweńskim w Słowenii miała powstać szkoła europejska. Ponad cztery lata po podpisaniu porozumienia wciąż jej nie utworzono.	niepodjęte
2015	W tytule III (wydatki operacyjne) Agencja przeniosła środki w kwocie 1,36 mln euro, co stanowi 59 % środków, na które zaciągnięto zobowiązania w tym tytule (w 2014 r. było to 1,57 mln euro, czyli 62 %). Przeniesienia te wiązały się głównie z wykonaniem rozporządzenia REMIT (1,1 mln euro), czyli złożonym wieloletnim działaniem operacyjnym dotyczącym integralności i przejrzystości rynku energii. W tytule II (wydatki administracyjne) Agencja także przeniosła 0,79 mln euro, co stanowi 35 % środków, na które zaciągnięto zobowiązania w tym tytule (w 2014 r. było to 0,98 mln euro, czyli 41 %). Wiązało się to głównie z badaniami i usługami, których nie zrealizowano do końca 2015 r.	nie dotyczy

ODPOWIEDŹ AGENCJI

18. Agencja z powodzeniem wdrożyła działania wzajemnie uzgodnione ze Służbą Audytu Wewnętrznego. Z 6 zaleceń zrealizowane zostały już 2 bardzo ważne i 3 ważne zalecenia. Agencja planuje zrealizować ostatnie zalecenie do października 2017 r.

19. Agencja potwierdza wysoki poziom przeniesionych środków wynikających z wieloletniego charakteru inwestycji związanych z rozporządzeniem REMIT, które nie wpisują się w zasadę jednoroczności budżetu. Wysoki poziom przeniesień wynika z terminów rocznego cyklu kontraktowego, który ustanowiono w 2013 r., kiedy to Agencja otrzymała pod koniec roku znaczne dodatkowe środki budżetowe na projekt REMIT. Jednakże warto zauważyć, że środki na zobowiązania za rok budżetowy 2016 r. w ramach rozdziału budżetu dotyczącego wydatków na REMIT wykorzystano na maksymalnym poziomie 100 %. Agencja przeanalizuje wykonanie zróżnicowanych środków budżetowych w tytule III.

20. Agencja rozważa wprowadzenie zróżnicowanych środków budżetowych w tytule III, aby lepiej oddać wieloletni charakter niektórych ze swoich działań, zwłaszcza w dziedzinie REMIT, o ile Agencja będzie miała zapewnioną stabilność i przewidywalność zasobów finansowych.
